

EL CONEIXEMENT DELS RÈPTILS I DELS AMFIBIS

Vicent Roca*

L'avanç de l'estudi dels amfibis i rèptils ha estat notable en les darreres dècades, principalment en l'àmbit ibèric. Si més no com és el cas dels cetacis o d'altres animals més emblemàtics com ara els óssos, els vells marins o els ocells rapinyaires, l'interès pels amfibis i rèptils, tradicionalment maleïts des del punt de vista popular, s'ha incrementat recentment. La conservació de les seues poblacions i l'estudi bàsic de la seua biologia, han propiciat estudis i actuacions per part de societats i professionals.

En l'àmbit de l'estat espanyol i també amb actuacions al si de la Unió Europea, l'Asociación Herpetológica Española (AHE) és un referent ineludible quant a recerca i conservació dels amfibis i rèptils. L'AHE ha participat en programes europeus per a la seua conservació, ha desenvolupat projectes Life sobre espècies en perill d'extinció, i ha suggerit plans d'actuació sobre espècies amenaçades a Europa. A Espanya, l'AHE ha participat i participa en l'elaboració del *Llibre roig dels vertebrats*, ha publicat l'atles de distribució de l'herpetofauna espanyola i altres obres d'herpetologia, i treballa activament en diferents programes i projectes nacionals i autonòmics per al desenvolupament del coneixement i per a la conservació d'aquests vertebrats.

Actualment els problemes que afecten les poblacions naturals d'amfibis i rèptils són de diversa índole. Un dels principals n'és la destrucció d'hàbitats i el consegüent descens de les poblacions. Això es fa palès en la urbanització d'àrees importants per a la vida de determinades espècies, la crema de boscos, la contaminació química, i essencialment, i pel que fa als amfibis que tenen una dependència absoluta de l'aigua per a la seua reproducció, al dessecament d'aiguamolls i de zones humides. Un altre problema és la presència d'espècies introduïdes generalment fortes i resistents, la competència de les quals amb

les formes autòctones posa en greu perill les poblacions d'aquestes.

La península Ibèrica presenta una rica herpetofauna conseqüència de la seua situació estratègica en la conca mediterrània europea. La conservació d'aquest tresor herpetològic passa per la preservació dels hàbitats i la sensibilització de la gent de cara al millor coneixement i comprensió d'aquests animals.

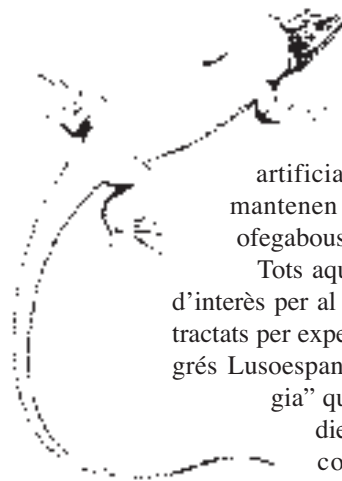
A les illes Balears i Canàries sorgeixen problemes propis com a conseqüència intrínseca de la insularitat, i així tenim que es troben en perill d'extinció espècies d'amfibis com ara el ferreret (*Alytes muletensis*) a l'illa de Mallorca i també espècies de rèptils com els llangardaixos gegants d'algunes de les illes Canàries, com ara el llangardaix gegant de l'illa de Hierro (*Gallotia simonyi*) i altres formes de les illes de Tenerife i Gomera.

Al País Valencià es troba una herpetofauna bastant rica. L'estatus de les poblacions d'amfibis i rèptils es pot considerar més o menys saludable, excepció feta de les tortugues d'aigua dolça (*Emys orbicularis* i *Mauremys leprosa*) i dels ofegabous (*Pleurodeles wlati*). Potser el major problema de conservació al nostre país és la dessecació de les marjals i la desaparició de petites zones humides, basses temporals i altres estructures tradicionals

artificials (fonts, safareigs, abeuradors...) que mantenen poblacions reproductores de gripaus i ofegabous.

Tots aquests problemes i també altres qüestions d'interès per al coneixement dels amfibis i rèptils seran tractats per experts en herpetologia, al llarg del VI Congrés Lusoespanyol, X Congrés Espanyol d'Herpetologia" que se celebrarà a la nostra ciutat entre els dies 11 i 15 de juliol. Els participants en el congrés exposaran les sessions orals a l'aula Magna de la Nau i les sessions de cartells al claustre.

«AL PAÍS VALENCIÀ
ES TROBA UNA HERPETOFAUNA
BASTANT RICA.
L'ESTATUS DE LES POBLACIONS
D'AMFIBIS I RÈPTILS ES POT
CONSIDERAR MÉS O MENYS
SALUDABLE.»

*President de la Asociación Herpetológica Española
Departament de Biologia Animal. Universitat de València